

Het Uniform Pensioenoverzicht op je deurmat...en nu?

Je ziet snel hoeveel pensioen je tot 1 januari 2019 hebt opgebouwd bij Pensioenfonds APF en hoeveel pensioen je nog kunt opbouwen. Ook zie je hoeveel pensioen je nabestaanden krijgen als je overlijdt. Goed om te weten hoe je ervoor staat. Daarom is 't toch handig om je pensioenoverzicht te lezen!

Dit vinden jullie van onze communicatie

Pensioenfonds APF vindt goede communicatie belangrijk!

Eind 2018 onderzochten we daarom wat jullie van onze communicatie-uitingen vinden. Aan dit onderzoek deden 375 deelnemers en 509 gepensioneerden mee. Hieronder delen wij kort wat ons opviel.

Mei 2019

- 1 Dit vinden jullie van onze communicatie
- 2 Onze financiële situatie
- 2 Interview met aspirant-bestuurslid Donald Schut "Oog voor alle belangen"
- 3 Actueel
- 4 Zelf aan het stuur zitten
- 4 Hebben wij jouw e-mail-adres al?

Jullie waarderen de persoonlijke gesprekken

Wij organiseren regelmatig pensioensprekuren op locatie bij de werkgevers. Jullie gaven in het onderzoek aan deze gesprekken hoog te waarderen. Vooral omdat de informatie dan veel persoonlijker en relevanter wordt. In 2019 plannen we daarom weer pensioensprekuren op locatie.

Over de digitale omgeving zijn jullie minder tevreden

Jullie geven aan een beter inzicht in je pensioen en je persoonlijke situatie te willen. Ook geven jullie aan dat pensioen een moeilijk onderwerp is en dat de informatie soms lastig te begrijpen is.

Dit willen we in 2019 grotendeels verhelpen. Achter de schermen werken we daarom hard aan een verbeterd pensioenportaal. We verwachten dit begin 2020 in gebruik te nemen. Verder in dit APF-Bericht lees je er meer over.

Jullie feedback op onze communicatie is altijd welkom

Het onderzoek laat zien dat onze communicatie zeker is verbeterd in de afgelopen jaren. Tegelijk geven jullie aan dat het beter kan. Met het digitale pensioenportaal denken wij een flinke stap in de goede richting te zetten. Heb je tips en ideeën die onze communicatie beter maken? Neem dan contact met ons op. Gebruik daarvoor het contactformulier op www.pensioenfondsapf.nl.

Onze financiële situatie

Eind maart was onze beleidsdekkingsgraad 110,3% (tegenover 110,7% eind februari). De actuele dekkingsgraad was eind maart 106,8% (tegenover 108,5% eind februari).

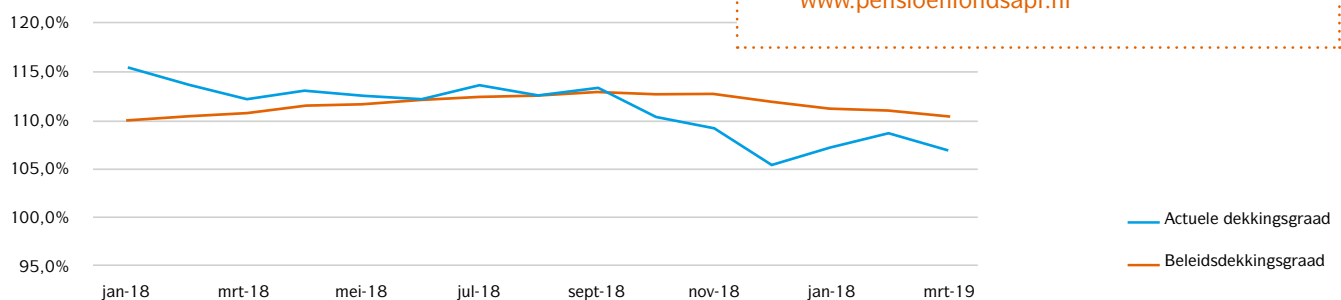
De dekkingsgraad is de verhouding tussen het pensioenvermogen (hoeveel vermogen we hebben) en de pensioenverplichtingen (hoeveel we nu en in de toekomst moeten betalen aan pensioen). We hebben een actuele dekkingsgraad en een beleidsdekkingsgraad. De *actuele dekkingsgraad* laat de gevolgen van financiële ontwikkelingen per maand meteen zien en kan daardoor schommelen. Voor ons beleid gebruiken wij de *beleidsdekkingsgraad*. We nemen dan het gemiddelde van de laatste 12 actuele dekkingsgraden, zodat dit percentage stabiel is en een betere graadmeter vormt voor de onderliggende trend.

Ieder jaar kijkt het bestuur of de pensioenen kunnen worden verhoogd met een toeslag. Eind 2018 heeft het

bestuur besloten dat er voldoende financiële ruimte was om de pensioenen deels te verhogen. De pensioenen van de actieve deelnemers zijn per 1 januari 2019 verhoogd met 0,55%. Die van de slapers en gepensioneerden met 0,35%.

De pensioenvermogens van veel fondsen in Nederland staan vanwege de lage rente en de schommelende aandelenkoersen onder druk. Blijft een verbetering van de dekkingsgraad uit, dan moet een aantal fondsen de pensioenen volgend jaar verlagen (korten). Dat geldt nu niet voor Pensioenfonds APF. Alleen wanneer de dekkingsgraad tot onder de 104% zou dalen, moeten we aanvullende maatregelen nemen om het dekkingstekort te herstellen en wordt verlagen van de pensioenen een mogelijkheid.

Ontwikkeling van de dekkingsgraad

Interview met aspirant-bestuurslid Donald Schut

“Oog voor alle belangen”

Donald Schut (bijna 46), senior audit manager binnen de afdeling van Nouryon, is sinds januari 2019 toegetreden tot het bestuur. In eerste instantie als toehoorder en medio dit jaar, na goedkeuring door De Nederlandsche Bank (DNB), als volwaardig bestuurslid. Hij vertegenwoordigt de werknemers en is afgevaardigd namens de vakbond VMHP. Naast zijn functie als bestuurslid is hij voorzitter van de auditcommissie en ‘sleutelfunctiehouder interne audit’. Een korte kennismaking.

Strengere eisen

Eind 2018 is Donald gevraagd voor het bestuur als opvolger van Henri van der Zee, die na 12 jaar op basis van de wettelijke regels afscheid neemt. Sindsdien is hij als aspirant-bestuurslid bij elke bestuursvergadering aanwezig. Ter voorbereiding op zijn definitieve benoeming medio dit jaar volgt hij een opleiding voor pensioenfondsbestuurder. “Dat is een eis van DNB. Er worden hoge eisen gesteld aan huidige en toekomstige bestuursleden.”

▶ Onrust op de financiële markten

Nederlandse pensioenfondsen hadden in het laatste kwartaal van 2018 veel last van de onrust op de financiële markten. De rente daalde en de beleggingsrendementen waren negatief. Hierdoor werd de financiële positie van de fondsen extra hard geraakt. Na een aanvankelijk positief gevoel door het herstel in het begin van 2018, werd eind 2018 duidelijk dat door de daling van de financiële situatie in het 4e kwartaal een aantal fondsen in 2020 of 2021 de pensioenen waarschijnlijk moeten verlagen ('korten'). Het verhogen van de pensioenen lijkt voor de meeste fondsen dan ook nog verder weg.

Begin dit jaar ging het iets beter, ondanks de problemen met de Brexit (het vertrek van Engeland uit de Europese Unie) en minder vertrouwen van mensen in de economische situatie. Door de hoopgevende berichten over mogelijke handelsafspraken tussen Amerika en China stegen de aandelen weer. Ook andere beleggingen deden het beter. Maar de vooruitzichten zijn niet geruststellend. De rente is verder gedaald. Dat wordt nu nog gecompenseerd door het positieve beleggingsrendement. Maar het blijft dus spannend voor pensioenfondsen of de financiële situatie niet nog verder wegzakt.

▶ Hervorming van het pensioenstelsel in Nederland

De overheid, werkgevers en vakbonden praten al een hele tijd met elkaar over de invoering van een ander pensioenstelsel in Nederland. Onderhandelingen hierover liepen eind 2018 stuk. Om geen tijd te verliezen, begon minister

Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid alvast met voorstellen voor de noodzakelijke aanpassingen. In februari stuurde hij een brief aan de Tweede Kamer. Hierin noemt hij 10 punten waarmee hij het pensioenstelsel sterker en persoonlijker wil maken.

Mensen moeten meer keuzes voor hun pensioen krijgen. Bijvoorbeeld dat je kunt kiezen voor een pensioenopbouw op basis van verantwoorde beleggingen. Of dat je een deel van je pensioen ineens kunt opnemen om de hypotheek af te lossen of je huis duurzamer te maken. Ook kijkt de minister hoe de pensioenopbouw beter aansluit bij de verschillen tussen jongere en oudere werknemers. En wil hij ervoor zorgen dat meer mensen pensioen opbouwen. Bepaalde sectoren kennen nu namelijk geen gezamenlijk pensioenfonds. Ook vindt de regering dat ZZP'ers vrijwillig pensioen moeten kunnen opbouwen.

Tot slot laat de minister het verband onderzoeken tussen de levensverwachting (hoe lang iemand gemiddeld zal leven) en de AOW-leeftijd. Nu is de afspraak dat als de levensverwachting een jaar stijgt, de AOW-leeftijd ook een jaar omhoog gaat. De minister wil weten of er andere oplossingen zijn. Sterke onderdelen van het huidige pensioenstelsel laat de minister bestaan. Zoals verplichte pensioenopbouw, collectieve uitvoering en risicodeling, ondersteuning van pensioenopbouw via de belastingwet en voldoende ruimte voor nabestaanden- en arbeidsongeschiktheidspensioen.

Dit zijn plannen van de minister. Of, en zo ja wanneer, deze werkelijkheid worden, is nog zeer onzeker en hangt van de politiek, werkgeversorganisaties en vakbonden af. Pensioenfonds APF volgt de ontwikkelingen op de voet en houdt je op de hoogte.

Motivatie

Donald is al sinds 2011 betrokken bij Pensioenfonds APF, achtereenvolgens in de deelnemersraad, de communicatiecommissie, de auditcommissie en de risicomanagementcommissie. "Als bestuurslid zie ik het als een belangrijke taak om een toekomstbestendig pensioen te realiseren. Daarbij moet zorgvuldig worden gekeken naar alle belangen. Evenwichtige belangenafweging is uitermate belangrijk." Het bestuur wenst hem veel succes én plezier.

Donald Schut

Zelf aan het stuur zitten

Pensioenfonds APF stapt begin 2020 over naar volledige digitale dienstverlening. Je vindt alle informatie over jouw pensioen straks op jouw persoonlijke pensioenportaal: *Mijn Pensioen*. Je krijgt online begeleiding bij het maken van keuzes voor je pensioen. En alle informatie is volledig afgestemd op jouw persoonlijke situatie.

Welke informatie vind je straks op *Mijn Pensioen*?

Nadat je bent ingelogd op jouw persoonlijke omgeving, zie je hoeveel pensioen je hebt opgebouwd. Door zelf informatie toe te voegen over inkomsten en uitgaven, zie je het effect van bepaalde gebeurtenissen of keuzes op je pensioen. Zo krijg je een beeld van jouw financiële situatie na pensionering. Ook vind je in het portaal je persoonlijke post, zoals je pensioenoverzichten en andere berichten van Pensioenfonds APF. En je kunt er wijzigingen doorgeven. Bijvoorbeeld een ander e-mailadres of postadres.

Wij houden je op de hoogte

Het duurt nog wel even voordat het zover is, maar je krijgt ruim op tijd een uitnodiging en een duidelijke uitleg over de nieuwe digitale omgeving. Bijvoorbeeld met een online webinar.

Hebben wij jouw e-mailadres al?

Pensioenfonds APF wordt steeds digitaal. We stoppen eind 2019 met het versturen van papieren pensioenbrieven. Je krijgt voortaan alleen nog een e-mailtje als we belangrijke informatie voor je hebben. Daarvoor moeten wij je natuurlijk wel kunnen bereiken, het liefst via je privé e-mailadres. Zo blijf je op de hoogte van alles wat er speelt rondom je pensioen bij Pensioenfonds APF. Ook als je dienstverband eindigt of als je met pensioen gaat. Wil je jouw pensioenoverzicht op papier blijven ontvangen? Dan kun je dat straks aangeven op *Mijn Pensioen*.

1. Bouw je nu pensioen bij ons op? Log dan in met je DigiD op www.pensioenfondsapf.nl en registreer daar je e-mailadres.
2. Ontvang je pensioen van ons? Meld je dan aan op www.pensioenfondsapf.nl voor de digitale nieuwsservice.

Verandert je e-mailadres? Meld dan eerst je oude e-mailadres af en geef daarna pas je nieuwe e-mailadres aan ons door.

Colofon

Meer informatie?

Pensioen is een belangrijke arbeidsvoorwaarde. Wil je meer informatie over je pensioen? Kijk dan op www.pensioenfondsapf.nl. Hier vind je bovendien brochures, jaarverslagen en de verklaring beleggingsbeginselen.

Heb je vragen over je pensioen of over je pensioenuitkering?

Afdeling Pensioenservices

T (013) 462 33 12

E apf.pensioenservices@achmea.nl

I www.pensioenfondsapf.nl

Het postadres is:
Stichting Pensioenfonds APF
Postbus 90170
5000 LM TILBURG

Je kunt aan deze nieuwsbrief geen rechten ontlenen. De inhoud van de pensioenregeling staat precies omschreven in het pensioenreglement. Rechten kun je alleen daaraan ontlenen.

De pensioensprekuren 2019 staan gepland voor eind mei en in juni:

- voor AkzoNobel op de locaties Groot-Ammers, Ammerzoden en Wapenveld;
- voor Nouryon op de locaties Hengelo en Herkenbosch.

Werk je op een van deze vestigingen? Dan volgt er nog een mededeling op de borden.